

To jomfruer

Har du nogensinde set en jomfru? Det vil sige, hvad brolæggerne kalder en jomfru, én til at stampe stenbroen med. Hun er helt af træ, bred forneden med jernring om, og smal foroven med stok, den er hendes arme.

Inde i materielgården stod der to sådanne jomfruer, de stod mellem skovle, favnemål og hjulbør, og der var det rygtedes, at "jomfruen" ikke længere skulle kaldes "jomfru," men derimod "stempel," og det er den nyeste og eneste rigtige benævnelse i brolægger sproget, for hvad vi alle i gamle tider kaldte en jomfru.

Nu er der mellem os mennesker noget, man kalder: "emanciperede fruentimmer," hvortil regnes institutbestyrerinder, jordemødre, danserinder, der kan stå på et ben i embedet, modehandlerinder og vågekoner, og til den række "emanciperede," sluttede sig også de to jomfruer i materielgården; de var jomfruer ved vejvæsenet, og de ville på ingen måde opgive deres gode, gamle navn og lade sig kalde "stempel!"

"Jomfru er et menneskenavn," sagde de, "men stempel er en ting, og vi lader os ikke kalde en ting, det er at skældes ud!"

"Min forlovede er i stand til at slå op med mig!" sagde den yngste, der var forlovet med en rambuk, det er sådan en stor maskine, der driver pæle ned og altså gør i det svære, hvad jomfruen gør i det fine. "Han vil have mig som jomfru, men måske ikke som stempel, og altså kan jeg ikke lade dem døbe mig om!"

"Ja, jeg lader før mine to arme knække af!" sagde den ældste.

Hjulbøren havde dog en anden mening, og hjulbøren var noget, den anså sig for en kvart karet, idet den gik på ét hjul. "Jeg må dog sige dem, at det, at kaldes jomfru er temmelig almindeligt og ikke nær så fint, som at kaldes stempel, thi ved at føre det navn, kommer man i række med signeterne, og tænk på lovens signet, det er det, der gør lovens segl. I Deres sted ville jeg opgive jomfruen!"

"Aldrig! det er jeg for gammel til!" sagde den ældste.

"De kender nok ikke noget, som kaldes den europæiske nødvendighed!" sagde det ærlige, gamle favnemål. "Man må begrænses, underordne sig, føje sig i tid og nødvendighed, og er det en lov, at jomfruen skal kaldes stempel, så må hun kaldes stempel. Enhver

ting har sit favnemål!"

"Så ville jeg dog hellere," sagde den yngste, "lade mig kalde frøken, når galt skulle være, frøken smager dog altid lidt af jomfru!"

"Men jeg lader mig hellere hugge til pindebrænde!" sagde den gamle jomfru.

Nu gik det til arbejde; jomfruerne kørte, de blev lagt på hjulbøren, og det var altid fin behandling, men stempel blev de kaldt.

"Jom-!" sagde de, idet de stampede mod stenbroen; "Jom-!" og lige var de ved at sige helt ud ordet: "Jomfru," men de bed ordet kort af, de tog det i sig igen, for de fandt, at de ikke engang burde svare. Men indbyrdes tiltalte de altid hinanden med navnet jomfru, og priste de gode, gamle dage, da man kaldte enhver ting ved sit rette navn, og kaldtes jomfru, når man var en jomfru; og det blev de begge to, thi rambukken, den store maskine, slog virkeligt op med den yngste, han ville ikke inklade sig med et stempel.

* * *